

บุนนาค

Mesua ferrea L.

ชื่ออื่น	ก้าก้อ (กะเหรี่ยง - แม่ฮ่องสอน); ก้าก้อ (เงี้ยว - แม่ฮ่องสอน); ปะนาคอ (มาเลย์ - ปัตตานี); สารภีดอย (เชียงใหม่)
ชื่อสามัญ	Ceylon ironwood
ลักษณะทั่วไป	ไม้ต้น ขนาดกลางถึงใหญ่ ไม้ผลัดใบ สูงประมาณ 15 - 30 เมตร ทรงพุ่มใหญ่ ทึบ และแคบ ลักษณะคล้ายเจดีย์ มีพุ่มเล็กน้อยตามโคนต้น กิ่งเล็กกิ่งดิ่งกับพื้น เป็นไม้เนื้อแข็ง เนื้อไม้สีแดงคล้ำเป็นมัน เลื่อม เปลือกชั้นในมีน้ำยางอ่อนเล็กน้อย ใบ ใบเดี่ยว คล้ายรูปหอก ปลายใบเรียวแหลม โคนใบสอบ แผ่นใบหนา ผิวใบเรียบเกลี้ยง ท้องใบมีคราบขาวปกคลุมอยู่ ใบกว้าง 1.2 - 4 เซนติเมตร ใบอ่อนมีสีชมพูแกมแดง ใบแก่มีสีเขียวเข้ม ดอก ดอกเดี่ยว กลีบดอกซ้อนกัน 5 กลีบ ลักษณะเป็นรูปไข่ปลายบานเว้า โคนสอบ ปลายกลีบย่น เมื่อดอกบานเต็มที่จะแผ่ออก ดอกมีกลิ่นหอมเย็น ส่งกลิ่นได้ไกล ผล ผลเดี่ยว ลักษณะแข็ง รูปไข่ ส่วนปลายโค้งแหลม ปลายไม่แตก เปลือกผลมีรอยด่างสีน้ำตาล เป็นเส้นใยห่อหุ้ม และมีหยดยางเหนียว มีขนาดกว้าง 2.5 - 3.5 x 5 เซนติเมตร สีส้มแก่หรือสีม่วงน้ำตาล มีฐานกลีบเลี้ยงหนารองรับอยู่ 4 กลีบติดกัน ภายในมีเมล็ด 1 - 4 เมล็ด เมล็ดแบน แข็ง มีสีน้ำตาลเข้ม
การกระจายตัวตามธรรมชาติ	มีการกระจายพันธุ์ในแถบประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และอินเดีย
การใช้ประโยชน์	งานสมุนไพรรักษาโรค เนื้อไม้ ใช้ในงานก่อสร้าง
ช่วงการออกดอก/สีดอก	ออกดอกในช่วงฤดูร้อน - ฤดูฝน ใ้ดอกมีสีขาวจนถึงเหลือง